

H2 – Porsituskarsinan toiminnalliset vaatimukset

Porsituskarsinan täytyy täyttää useita eri vaatimuksia emakoiden ja porsaiden hyvinvoinnin turvaamiseksi. Seuraavat vaatimukset kannattaa huomioida vanhoja karsinoita kunnostettaessa tai uusia porsituskarsinoita suunniteltaessa.

Emakko

1. Emakon on kyettävä seisomaan ja makaamaan häkissä, mutta ei kääntymään.
2. Emakon on kyettävä ongelmitta nousemaan ylös ja menemään makuulle.
3. Ruokintakaukalon tilavuus tulee määrittää ruokintasuunnitelman mukaiseksi.

Riittävästi tilaa porsituskarsinassa

Porsaat

1. Porsaiden pitää päästä imemään ilman esteitä. Runsas tila utareella lisää maidonkulutusta.
2. Kaikkien porsaiden on mahdollista makuulle kiinteälle lattialla samaan aikaan.
3. Olosuhteita tulee kyetä säätämään tarpeen mukaan, vastasyntyneille porsaille ja 4-5 viikon ikäisille porsaille sopiviksi.

Karsina

1. Karsinan muotoilussa pitää huomioida emakon ja porsaiden tilantarvetta.

Riittämätön tila porsituskarsinassa

- emakolla saattaa olla vaikeuksia maata kyljellään ja siten myös porsaiden pääsy utareelle hankaloituu.
- porsaat eivät mahdu imemään kunnolla, jos tilaa emakon utareen ja seinän välillä liian vähän (kts. kuva)
- Kaikki porsaat eivät mahdu makaamaan porsaspesään tai lämpölevylle yhtä aikaa

Riittämätön tila emakon utareen ja seinän välillä

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Lisäkommentteja - Porsituskarsinan toiminnalliset vaatimukset

Emakon on päästävä helposti nousemaan ylös ja menemään makuulle, mutta ei kääntymään ympäri. Porsituskarsinan tilavaatimuksen laskemisen perusteet näet alla.

1. Emakon koko määrää porsimishäkin tilavaatimukset:
  - Emakon pituus on 200 cm (95 % emakoista), 184 cm (keskimäärin).
  - Lapojen leveys on noin 47 cm (95 % emakoista), 42 cm (keskimäärin).
  - Emakon syvyys (selkä – vatsa): 71 cm (95 % emakoista), 63 cm (keskimäärin).
  - Pituus 2,4m, leveys 0,85m, korkeus 0,9m, häkin takana oltava vapaata tilaa 0,3m
2. Emakon on päästävä makuulle ja ylös ilman estettä. Yleisenä sääntönä on, että tilaa pitää olla emakon ulottuvuuden verran plus tilaa liikkumiseen.
  - emakko tarvitsee keskimäärin 20-50 cm pituussuunnassa noustakseen ylös ja mennäkseen makuulle.
  - emakko tarvitsee noin 20-40 cm leveysuunnassa noustakseen ylös tai mennäkseen maaten.

Emakoiden koko tilalla vaihtelee iän mukaan. Yleensä ensikoiden osuus tuotannosta on n. 20-25 %. Emakot saavuttavat täysikasvuisuuden keskimäärin neljänteen porsimiskertaan mennessä. Nämä suositukset sopivat suurimmalle osalle emakoista (95%), mutta pienet emakot tarvitsevat siis vähemmän tilaa ylös nousemiseen ja makuulle laskeutumiseen.

Porsitushäkin vähimmäisvaatimukset ovat:

- Pituus: 240 cm
- Leveys: 85 cm

Levydet porsimishäkin etuosassa ja takaosassa eroavat, koska emakko ei saa päästä kääntymään ympäri.

3. On tärkeää, että ruokintakaukalo on tarpeeksi iso emakon ruokintaan, myös maidontuotannon loppupäivinä. Ruokamäärän tilavuus loppuimetyksessä on noin 11 Ry/emakko/päivä:
  - 12 litraa (liemi) tai 5 litraa (kuiva) ruokinta kertaa kohden, jos ruokintoja 3 kertaa/päivä.
  - 9 litraa (liemi) tai 4 litraa (kuiva) ruokintakertaa kohden, jos ruokintoja 4 kertaa/päivä.
  - 7 litraa (liemi) tai 3 litraa (kuiva) ruokintakertaa kohden, jos ruokintoja 5 kertaa/päivä.Katso H19 – Emakoiden ruokinta – Liemiruokinta.
4. Maidonerityksen keston on todettu nousevan, jopa 25 % pidemmäksi/imetyskertaa, mikäli tilaa utareella on riittävästä → porsaas painavampia vieroituksessa. Riittävän imetystilan varmistamiseksi tulee porsimishäkin ja porsimiskarsinan väliseinään välinen leveys oltava vähintään emakon kehon syvyys (noin 70 cm) + porsaiden kehon pituus.
  - Porsaiden pituus on noin 56 cm (95 % porsaista) 4 viikon iässä, ja 58 cm 5 viikon iässä.
  - Porsaiden lapojen leveys on noin 13 cm 4 viikon iässä ja 15 cm 5 viikon iässä.
5. Kun porsaas lepäävät vatsallaan, on 15 neljän viikon ikäisen porsaan tilavaatimus noin 1m², noin 0,07 m²/porsas.
6. Porsaspesien katoksissa tulisi olla paikka lämpölampuille ja tiiviskansi reiän peittämiseksi, kun lämpölamppua ei enää tarvita. Muuten porsaspesään muodostuu liikaa vetoa (ns. savupiippu efekti).
7. Porsilla pitää olla tilaa imeä riippumatta siitä kummalla kyljellä emakko makaa. Suositeltava ”imettämisleveys” on siksi noin 125 cm, huomioiden emakon mitat ja porsaiden pituus. Lisäksi suositellaan jätettävän vähintään 20 cm porsitushäkin taakse ja 30-40 cm ruokintakaukalolle. Nykyään yleisimmän porsituskarsinatyyppin (porsaspesä nurkassa) leveys on näin 170-180cm (90 cm porsaspesä, 60 cm ruokintakaukalo ja 30 cm porsaspesää vastapäinen puoli). Karsinan todellinen koko riippuu porsimishäkin ja karsinan muotoilusta ja pitäisi pääasiallisesti perustua tekijöihin, jotka ovat listattuina kohdissa 1-4.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin